

Skipanin bítur seg sjálv

Hóast tey flestu munnu fegnast um, at almenni stuðulin til list av ymiskum slag er øktur, og at Mentanargrunnur landsins hevur fleiri og størri játtanir at luta út, so eru ikki øll eins fegin um tann leist og ta framferð, ið higartil hevur verið lutað út eftir

STEINAR PATURSSON

Fleiri atfinningarsamar røddir hava seinastu árin verið á lofti, ið hava funnist at mátanum, ið almenni listastuðulin hjá Mentanargrunninum verður útlutaður. Vit hava fingið orð á Steintór Rasmussen, sum í bókini Horvna

Rósan spinnur eina krimisøgu um føroyskt frændaveldi, har ein hörð høvuðsstaðarkjarna situr og stýrir tí nógvu mentanini og listini í landinum.

Høgni Mohr sipaði fyrri kortum til, at skipanin við listastuðuli - starvslønirnar og listafólkalønirnar - verða í summum førum stýrðar av vna- og kenningapolitikki. Í øðrum førum verður yvir-

kompenserað, soleiðis onkur sleppur ikki upp í part, tí at viðkomandi kennir tey í nevndini ov væl.

Hann skjeyt upp, kanska skemtandi, at starvslønirnar skuldu latast tilvildarlaga á tann hátt, at onkur á kontórinum í Mentamálaráðnum skuldi draga nøvnini úr einum posa.

Er hald í kritikkinum? Er hetta ein vansi við núverandi skipan?

- Tað er ikki uttan orsök, at Høgni Mohr fær hug at taka so speiskliga til orðanna. Hann er ikki einamallur, sum undrast yvir ta vanbýtið, ið mangan tykist at vera, tá ið nøvnini á teimum, sum hava fingið starvsløn hava verið kunngjørd. Ikki tí, at játtaðu umsóknirnar ikki hava uppborið stuðul ella almennan styrk, men ofta liggja góðir og upplagdir kandidatar ár eftir ár í bunkanum og vóna at sleppa uppi part.

- Sjálvur skrivaði eg fyra krimiskaldsøgur og gav út mína egnu barnasangbók, áðrenn eg í ár fekk játtað arbeiðsnáðir í seks mánaðir.

- Jú, ein skal eisini duga at siga takk og vera eyðmjúkur

fyrí hvørt oyra. Men tað er ringt fyrí sjálvsálitið hjá skrivandi og skapandi menniskjum, um tú ferð eftir ferð dumpar í tí mentanarligu burturlutingini av almennum pengum. Men einki er so ringt, at tað ikki er gott fyrí okkurt. Sjálvur havi eg sum frægast roynt at skriva meg burturúr frustratiónunum. Horvna Rósan lýsir eitt samfelag, har mentanarlig karakttermorð fáa fanan fram í einum annars hampuligum listamanni.

Sólfinn Hansen hevur í grein í Norðlýsinum áður havt á lofti, at listastuðul endar í ov stóran mun í miðstaðarøkinum. Norðlýsið hevði tá gjørt yvirlit yvir tey 20, ið høvdu fingið mest í starvsløn frá Mentanargrunni landsins. 11 teirra vóru búsitandi í Havn, fimm teirra uttanlands, og bert fyra vóru búsitandi uttan fyrí høvuðsstaðin í Føroyum. Síðan tá er Listafólkalønin lögð aftrat stuðulinum frá Mentanargrunninum, og av teimum seks, ið higartil hava fingið listafólkaløn, er eingin búsitandi í Føroyum uttan fyrí miðstaðarøkið.

Er almenni listastuðulin ov miðsavnaður kring høvuðsstaðin?

- Statistiskt er tað tíanverri so, at í nýggjari tíð hava tónleikarar, rithøvundar, myndlistafólk og sjónleikarar uttanfyrí Havnina ikki móttikið nakað av týðningi úr teimum stóru almennum grunnunum. Men um útjaðarin umboðar eina annaðklassamentan loyvi eg meg kortini at ivast í. Eg skal ikki gera meg til talsmann fyrí serligum økiskvotum, men eg vildi inniliga ynskt, at tey sum sita í ráðum og nevndum, har tey viðgera list og mentan, royna at skoða alt tað føroyska landslagið. Og kanska av og á eisini ganga minni kendar leiðir. Til vildar øllum, kann eingi gera. Øll hava sína fatan av veruleikanum. Upp ígjøgnum tíðirnar hevur nógv hugtakandi list, tónleikur og skaldskapur verið í høvuðsstaðnum. Ongin ivi um tað. Men tú kanst ikki fornokta alt tað góða og áhugaverda, sum verður sungið, skrivað, málað, givið út og sett á pall kring alt landið.

- Men treytirnar fyrí stuðli mugu sjálvandi verða, at tú ert

